

Чорнобильська АЕС сьогодні: між минулим, війною і майбутнім

Випуск газети, який виходить напередодні 39-ї річниці однієї з найбільших за всю історію людства техногенних катастроф, майже повністю присвячений темі Чорнобиля. Про нинішній стан справ на Чорнобильській атомній станції ми розпитуємо директора із забезпечення діяльності ЧАЕС Сергія Калашника.

■ *Сергію Васильовичу, з об'єктивних причин ситуація на ЧАЕС є набагато складнішою, ніж на інших станціях на підконтрольній українському уряду території. Яке з питань для керівництва і колективу є найбільочішим?*

Звісно, що це війна. Всі ми дуже переживаємо за 122 працівників, котрі зараз воюють; оплакуємо тих наших 11 співробітників, які загинули; насглибоко бентежить доля 66 нацгвардійців, які забезпечували фізичний захист нашого підпри-

Сергій КАЛАШНИК,
директор із забезпечення
діяльності ЧАЕС

ємства і досі перебувають у полоні. Це не просто цифри — це наші колеги, друзі, родичі, з якими ми працювали пліч-о-пліч роками чи десятиліттями. Порівняно з бідами, що їх несе російська агресія, все інше — не трагедія, а питання, які потрібно вирішувати.

■ *ЧАЕС, яка не працює на генерацію і не заробляє коштів, не може не відчувати нестачі у фінансуванні...*

Не зважаючи на дуже тяжкі часи для України, урядом виділена достатня кількість фінансів, необхідних для того, щоб виконати наші зобов'язання по досягненню планових показників. Поставлені завдання ми виконуємо. Зарплати виплачуються в повному обсязі. Ми не маємо заборгованостей перед Пенсійним фондом, податковою та за іншими обов'язковими виплатами.

Минулоріч вдалося підвищити тарифну частину зарплати майже на 13%, цього року, з 10 березня — ще на 10%. Я усвідомлюю, що цього замало, однак вважаю, що підвищення зарплати на 23 відсотки та виплата премій наприкінці року, що становить значний відсоток від зарплати — це не так уже й погано.

■ *Наскільки відчутним став вимушений перехід на вахтовий метод роботи?*

Стало набагато складніше — і з точки зору комфорту працівників, і з точки зору ухвалення

управлінських рішень, адже коли відразу бачиш проблему на власні очі, вона вирішується значно швидше. Аби мінімізувати складнощі, ми визначили перелік працівників, які мають виїжджати на вахту, і тих, хто може працювати в офісі Славутича. Такий варіант видається оптимальним.

■ *Однією з найбільших для вахтовиків стала проблема з житлом?*

Так, у колишніх офісних приміщеннях станції довелося облаштувати місця тимчасового відпочинку. Будівлі, за можливості, пристосовували для проживання. Це — тимчасове рішення. Надалі буде реалізовано міжнародний проєкт з облаштування гуртожитків. Фонд держмайна передасть у підпорядкування нашому підприємству дві будівлі у місті Чорнобилі, в яких буде проведено капітальний ремонт.

Закінчення на 2-й стор.

ЧАЕС сьогодні: між минулим, війною і майбутнім

**Закінчення.
Початок на 1-й стор.**

Для цього потрібно 5 млн євро. Половина цієї суми була надана Європейським Союзом, половина — урядом Королівства Норвегія. Фінансування є, наразі триває процес проектування. Першу будівлю заплановано відремонтувати за рік, другу дещо пізніше. Це — реалістично-оптимістичний прогноз, адже всі проекти, які відбуваються за міжнародної підтримки, втілюються повільніше, ніж нам хотілося б.

перейняти у нас досвід виведення з експлуатації. Але я, побувавши у них торік, переконався, що сьогодні вони набагато нас випередили в частині зняття АЕС з експлуатації.

■ **Які проблеми ви бачите саме на ЧАЕС?**

На мою думку, підприємство подекуди усе ще тягне на собі пережитки Радянського Союзу, зокрема у функціональній та в управлінській частині.

■ **Про які б зміни не йшлося, вони рідко відбуваються безболісно...**

Ми шукаємо компроміс. На жаль, компроміс — це не та ситуація, за якої учасники діалогу досягають бажаного. Це ті обставини, за яких обидві сторони мусять іти на поступки.

■ **На станції відбуваються не тільки звільнення, а й триває пошук персоналу. Фахівці яких спеціальностей зараз найбільш потрібні?**

Ми доклали величезних зусиль, щоб знайти перекладача, а такі спеціалісти нам вкрай потрібні для реалізації міжнародних проєктів. Є нестача конструкторів. Найбільша біда — з радіохіміками. Це рідкісна спеціальність, але для нас — вкрай важлива.

■ **Від питань, актуальних для співробітників ЧАЕС, хотілося б перейти до теми, що хвилює всіх українців, а саме — спитати про долю пошкодженого дроном конфайнмента. Як сталося загоряння, невже ймовірність пожежі не було передбачено?**

Усі штатні протипожежні тести були виконані, однак проєктувальники брали до уваги лише ті обставини загоряння, які могли відіграти роль за мирних часів. Ніхто не міг подумати про те, що укриття небезпечного об'єкта будуть атакувати ракетами чи безпілотниками. Через влучання дрона з вибухівкою почала тліти тонка, буквально у пів сантиметра, мембрана, розташована між шарами негорючого матеріалу і яка забезпечувала герметичність. Нам дуже пощастило, що уламки не пошкодили цілісність об'єкта «Укриття», який покликана була берегти нова арка.

У будь-якому разі треба розуміти, що сьогодні ЧАЕС — це вже не стільки символ трагедії, скільки приклад стійкості, мужності та професійності. Попри всі виклики, люди, які тут працюють, тримають дуже важливу оборону.

■ **Які кроки здійснюються, щоб визначити подальшу долю конфайнмента?**

Першочергові завдання — закрити отвори, що утворилися через влучання дрона, та ті, що були пророблені в ході гасіння. Необхідно відновити примикання арки до фундаменту. А також — забезпечити правильний рух повітря задля забезпечення роботи системи радіаційного контролю. Для цілковитого відновлення функціональності арки має бути здійснено повне обстеження стану конструкцій і технологічних систем НБК, розроблено концептуальний проєкт.

На цьому етапі ми співпрацюємо з конструкторами та міжнародними експертами, які проєктували Новий безпечний конфайнмент, та домовляємося з Європейським банком реконструкції та розвитку щодо фінансування подальших дій.

Нам пощастило, що уламки не пошкодили цілісність об'єкта «Укриття», який покликана була берегти нова арка

■ **У чому, на вашу думку, причини затримок?**

Кожну ситуацію слід розглядати окремо. Є технічні, є політичні чинники; також є надмірна зарегульованість. Якщо говорити про атомну галузь у цілому, то я вважаю, що ми не повинні спиратися на застарілі рішення, натомість маємо орієнтуватися на найкращу світову практику. Одним із прикладів може послужити Ігналінська АЕС у Литві. Колись вони приїздили на ЧАЕС, аби

Так, і один зі складних моментів — оптимізація персоналу. Торік кількість співробітників зменшилася на 140 осіб, цього року звільнень буде менше. Звісно, профспілка, яка мусить стояти на захисті соціальних інтересів, проти звільнень, але підприємство має нести на собі не тільки соціальне навантаження, а й, головне, виконувати виробничі завдання з оптимальними витратами.

■ **Як би ви описали модель своїх взаємин із профспілкою?**